

TERVEISET WASHINGTONISTA

Keskuskauppakamari oli mukana Ulkoministeriön valtiosihteeri Nina Vaskunlahden vetämällä kauppapolitiikan ja vienninedistämisen Team Finland-matkalla Washingtonissa 7.-9.9.2022

Tapasimme kahden päivän aikana Yhdysvaltain valtiovarain-, ulko- ja kauppaministeriöiden sekä kauppaedustajan toimiston asiantuntijoita sekä US Chamber of Commercen ja Teollisuudenliiton (NAM) sekä think-tankien edustajia. Suurlähettiläs Mikko Hautala antoi laajan katsauksen Yhdysvaltain politiikkaan.

Lenita Toivakka
Kansainvälisten asioiden johtaja
Keskuskauppakamari

Suomen ja Yhdysvaltojen suhteet

Suomella on hyvä maine ja tunnettuus on kasvanut viime kuukausien aikana Nato-jäsenhakemusprosessin myötä. Teknologinen osaaminen, vakaa yhteiskuntamme ja jopa muumit tunnetaan Washingtonissa. Kauppa Yhdysvaltojen kanssa on kasvussa ja vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon aikana tavaraviennin arvo on kasvanut jo 40 %. Suomen palveluvienti Yhdysvaltoihin on merkittävää. Kun lasketaan yhteen sekä tavarat että palvelut, Yhdysvallat on Suomen toiseksi tärkein viennin kohdema Ruotsin jälkeen ja sen painoarvo tulee vain kasvamaan. Suomen tuleva Nato-jäsenyys ja hävittäjähankinnat tarjoavat monille suomalaisille yrityksille mahdollisuuksia syventää yhteistyötään Yhdysvaltojen kanssa.

Yhdysvaltojen eri osavaltioissa investoidaan nyt massiivisesti infraan ja vihreään siirtymään. Tämä tarjoaa suomalaisille yrityksille valtavasti mahdollisuuksia päästä mukaan suuriin hankkeisiin. Markkinapotentiaalia suomalaisille yrityksille on erityisesti vihreän siirtymän, puhtaan teknologian, bioteknologian, digitaalisuuden ja erilaisten palvelujen alueilla. Mielenkiintoisia hankkeita löytyy liikenteen, älykkäiden kaupunkien ja satamien, merenkulun ja terveydenhuollon saralla.

Hankkeet ovat mittakaavassaan massiivisia, joten yritysten verkostomaiselle yhteistyölle on suurta tarvetta. Yhdysvaltain suurlähetystö on tehnyt yhteistyösopimukset jo viiden osavaltion kanssa, joiden markkinapotentiaali ja intressit vastaavat parhaiten suomalaisyritysten tarjontaa. Yritysten apuna Yhdysvalloissa toimivat myös pääkonsulaatit New Yorkissa ja Los Angelesissa sekä laaja Finncham-verkosto.

Vierailun aikana tapasimme toistakymmentä Yhdysvaltain hallinnon ja elinkeinoelämän organisaatioiden edustajaa. Keskustelut olivat avoimia ja vahvasti välittyi tunne, että Suomesta oltiin kiinnostuneita ja mielipiteitämme arvostettiin. Suomen ja Yhdysvaltojen bilateraalisten suhteiden vahvistaminen onkin tärkeää, koska oikeanlainen osaamisen ja teknologian viitekehys auttaa suomalaisia yrityksiä tekemään työtään ja saavuttamaan tavoitteitaan Yhdysvalloissa. Nojaamalla yksin Saksan ja Ranskan johtamaan EU:n teollisuuspolitiikkaan ei aina edistetä suomalaisten yritysten asiaa.

EU:n ja Yhdysvaltojen suhteet

Yhdysvalloissa keskitytään tällä hetkellä arvioimaan, ketkä ovat maan ystäviä ja ketkä vihollisia. Tämä näkyy myös kauppapolitiikassa. EU luokitellaan luotettavaksi kumppaniksi. Nyt on tärkeää määritellä, mitä tämä kumppanuus on. Putin teki sen, että EU ja Yhdysvallat tietävät, mitä vastaan ovat yhdessä, mutta on myös määriteltävä mitä tavoitellaan yhdessä, miten edistetään alueiden välistä kauppaa ja poistetaan kaupan esteitä.

EU:n ja Yhdysvaltojen välinen kauppa- ja teknologianeuvosto (Trade and Technology Council, TTC) on yhteistyömuoto, jossa tehdään yhteistyötä useilla osa-alueilla. Neuvostossa koordinoidaan keskeisiä kauppa-, talous-, ja teknologiakysymyksiä yhteisiin arvoihin nojautuen. Neuvoston työtä vaivaa vielä kuitenkin konkretian vähäisyys. Yrityksiä edustavat järjestöt toivovat neuvoston edistävän sääntelyn keventämistä, standardointiyhteistyötä ja erilaisten kaupanesteiden vähentämistä.

Kiina-riippuvuus huolestuttaa

Yhdysvaltain poliitikkojen ja elinkeinoelämän tärkeimmät kauppapolitiittiset asiat syksyllä 2022 ovat huoli 1) toimitusketjuista 2) Kiina-riskistä. Riippuvuutta Kiinasta halutaan vähentää tosissaan. Toimitusketjuja uudelleenarvioidaan ja niihin tehdään muutoksia. Tuotantoa siirretään Yhdysvaltoihin ja yhteistyötä EU:n kanssa halutaan lisätä. Hallinto kiirehtii riippuvuuden vähentämistä erilaisin suosituksin ja toimin.

Kiina nähdään Washingtonissa laajasti uhkana numero yksi. Retoriikka Kiinaa kohtaan on kovaa ja tarkoituksella epäselvää. Yritysten on syytä arvioida Kiina-kytköksensä ja kriittisiä materiaalihankintojaan. Kiinan kanssa varaudutaan niin hallinnossa kuin yrityksissä jännitteiden lisääntymiseen.

Tuotantoketjuja rakennetaan uudelleen, vapaa- kauppaa vastustetaan

Oma näkemykseni on, että Yhdysvaltojen huoli tuotantoketjuista ja toimitusvarmuudesta on ristiriidassa maan asenteissa vapaakauppasopimuksiin. Ne nähdään liian suppeina vain tariffeja alentavina sopimuksina. Yhdysvallat on edelleen haluton edistämään vapaakauppaa luotettavien kumppaneiden, kuten EU:n kanssa. Vapaakauppasopimusten tavoitteena on vähentää kaupan esteitä ja sääntelyä. Sopimusten avulla voidaan tehokkaasti vahvistaa juuri tuotantoketjujen toimivuutta ja luotettavuutta sekä luoda alueellisia toimitusketjuja. Vapaakauppasopimusten avulla luodaan luotettavia kauppasuhteita, kumppanuutta ja tuodaan varmuutta kauppaprosesseihin. Vastustus on sataprosenttista poliitikkojen keskuudessa molemmissa puolueissa. Amerikka ensin- ajattelu ja protektionismin vaaliminen on suosittua, sillä se miellyttää ammattiyhdistysliikkeitä ja monia äänestäjiä välikaalien ja parin vuoden päästä pidettävien presidentinvaalien alla. Sen sijaan hallinnosta ja erityisesti elinkeinoelämän organisaatioista löytyy kannatusta edistää vapaakauppaa.

Finnish American Chamber of Commerce yhteistyössä Suomen suurlähetystön kanssa kutsuu sinut keskustelemaan translaattisesta kaupasta, kyberturvallisuudesta, puolustuksesta ja liiketoiminta sekä sijoitusmahdollisuuksista Bidenin hallinnon alaisuudessa.

Washingtonissa 19.-20.10.2022

Ilmoittaudu

